

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy hóra 1 „ — „
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Főoszt., Simonffy-báz
 a városházával szemben

Hirdetések a legmés-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

Ünnep előtt.

Debreczen, december 22.

Egy katolikus főhercegnő az irgal-
 masság cselekedeteiben megemlékezik a
 protestáns vallású árvák és ügyefogyottak-
 ról is.

Minden jótékony cselekedet dicséri
 a jólelkű adakozót. Hogy tehát a leg-
 magasabb rangú hölgy irgalmassága
 hálával és hódolattal említsék, az ter-
 mézetes, a köszönetet nemcsak azok
 adják meg, a kiket illet, átérzi azt
 mindenki, ki érző és fogékony szí-
 vvel bir embertársainak küzdései és bajai
 iránt, a ki a humanizmus áldásainak igaz
 értékét becsülni képes, a ki a szívének
 vonzalmából és lelki kötelességeinek tu-
 datából jót tenni igyekszik. Nem a fő-
 rangú hölgyet illeti a hála és hódolat,
 hanem a fenköltlen gondolkodó, a nemesen
 érző nő, a jóságos anyát, ki gyengéd
 kezekkel törli le az özvegy könnyét, elfojtja
 az árva sóhaját s elűniti a nyomor
 jajgatásait. A jótékonyág gyakorlásában
 minden nő egyenlővé válik, maga a gy-
 akorolt erény eszményestül meg benne,
 azzá lesz a mi — egy jó, nemes szívű
 nő, vallásban, erkölcsben erős lelkű nő.

A felebaráti szeretet isteni gondo-
 lata nem ismer ember és ember közötti
 különbséget. Csak a könnyet, a sóhaját,
 a szenvedést hallja és látja. Önzés, ki-
 váltság, szabadság nem férhet ahoz ;

ha néha az előítélet, a tévedés és az
 elfogultság meg is zavarják, ha olykor
 lelkiismeretlen emberek zsákmányként ki-
 is forgatják eredeti alakjából, maga a
 gondolat szent és sértetlen. A mint nem
 nézzük az éhezőben a bűnt és eltekint-
 tünk a szűkölködőnél annak gyarlóságát-
 tól, úgy a felebaráti szeretetet nem lehet
 felekezeti különbség által meghatározni,
 hitsorsosainkat legfeljebb az egyenlők
 között lehet és szabad elsőkké tenni s
 ezt is csak akkor, ha a vallási kötelék
 rendje szerint róluk eléggé gondoskodva
 nincs.

A jó tettet minden vallás, minden
 hit dicsőfényvel fonja körül, Isten előtt
 minden embernél tetsző dolog az. És a
 jutalom is egyenlő az életben: az az
 édes, boldogító érzés, hogy jót tettünk,
 nemesen cselekedtünk!

Hogy a főhercegnő szíve megkö-
 nyörült tehát a protestáns árvákra, az
 tisztán, mint általános jótékonyági tény
 érdemel említést, de semmiképpen sem
 tokozza értékben magát a tényt, hisz a
 felekezeti különbségnek szembe szökő
 magyarázata és dicsőrete sértene a fen-
 séges asszony érzületét, mely árva és árva
 között különbséget bizonyára eddig sem
 ismert. Nem értjük ennél fogva, miért
 kellene a vallási türelem példájaként
 dicsőíteni!

És mégis, ha most különös esemény-
 ként említetik fel az adomány módja,

nem lehet e felett sem csodálkozni. A
 mai viszonyok egyik simptomikus jelen-
 sége az, de reméljük, hogy csakhamar
 az — izgatás és bujtogatás, mely már
 a jó cselekedetek himes mezejére is be-
 tört, meg fog szűnni s a felebaráti sze-
 retet fényre újból tisztán fog ragyogni
 azzal a meleg, szívet gyönyörködtető
 fényvel, melyet a karácsonyfa apró gyer-
 tyácskái varázsolnak elő, azzal a mistikus
 lángolással, mely ama gyertyácskák fel-
 lobbanó világában az ünneplés magasztos-
 ságából kisugárzik.

Már közeledik a szent est, melyet
 a valláson kívül a közszokás és ebben a
 felebaráti szeretet, mint az emberiség
 közös erénye megszentelt. Ezt az est a
 jótékonyág idusa. A kis zöldelő fenyőfa,
 mely akkor fényben ragyog a jótékony-
 ság érzetének és a felebaráti szeretetnek
 soha ki nem alvó tüzeit jelképezi.

Ápoljuk, őrizzük, hevitsük a tüzet.
 És ha egyébként az élet és kötelességek
 harcolni, küzdeui intenek is, a kará-
 csonyfa ragyogása legalább az estére,
 a napokban békítsen ki bennünket, csak
 addig, míg megfeleltünk a jótékonyág
 és felebaráti szeretet kötelességének, min-
 den más felfogástól ment hű teljesítésére
 fogadást tettünk.

A tél itt van ; a tél a szegények, az
 elhagyottak legnehezebb, legválságosabb
 ideje ; az az idő, midőn a szűkölköző
 ajkán felhangzik a könyörgés: „adatok,

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A Mannlicher ...

Irta: Komlóssy Miklós.

Szegény Ebeczky Lajos, de jó gyerek
 volt. Milyen szép, milyen erős. Ha a vivő te-
 rembe mentünk, megállott a fal mellett jobb
 kezéről és úgy forgatta a kardot, hogy azt hit-
 tük, hogy körfűrész. Mikor Pesten beiratkozott
 jogásznak, örömben olyan jól mulatott, hogy
 a Kerepesi uti egyik tanyán a hol minden
 nemzet viselőitől felöltözött markotányosnők
 szolgáltak fel, hét tótot hajított ki, azaz fel a
 pinceből. Kijövet aztán ki fogta a fiakkeresek
 lovait, hogy elcsereéli őket. De nem a lovakat
 vezette egyik kocsitól a másikig, hanem alá-
 bujt a kocsihoz s a vállára emelve úgy vitte
 a lovakhoz. Mikor besorozták, hát a Mannlicher
 puská rugóját úgy megtalálta markolni, hogy
 rögtön kiszakadt az agyából. Nem hitték neki,
 oda vitték az ezredeshez. Az sem hitte. De
 csakhamar két Mannlicher fegyver várt a re-
 parálásra. Kirántotta Ebeczky a szerkezetet
 megint. Hej! Minek is tanulta meg annak a
 Mannlicher puskának a kezelését.

De az ereje mellett milyen volt az alakja.
 Hiába mondják, hogy a csendes oceáni Samoa
 szigeten vannak a legformásabb emberek. Hoz-
 tak volna ide egyet Ebeczky mellé, eltörpült
 volna mellette. Ha meg azt a new-yorki világ
 legszebb emberét Laflin I. M. urat lett volna
 szerencsénk láthatni, bizony elülhetett volna
 sáppadt kiélt arcával a mi Ebeczkynek piros
 pozsgás arczillata mellett. Bezzeg nem piros
 már ...

A világ legerősebb embere Sandow, a ki
 úgy mutatja be magát, hogy egy rudon behoz
 két nagy gömböt. Felemeli jobb karjával hét-
 szer, aztán kinyitja a gömböket s egy-egy
 emberke száll ki belőle. Mi az az Ebeczky
 hét tótjához!

Egyszóval szép volt, jó természetű, erős. Még
 is volt egy gyengéje. Nem a bor, a szerelem.
 Az is csak egyszer esett meg rajta. Beleszeret-
 tett egy vézna kis bárónéba, a kit mindenki
 úgy hitt, hogy a „penészvirág“.

Nem is annyira szerelem volt az, mint
 inkább büszkeség. A kis „penészvirág“ egyszer
 színházban rávetette buzavirág kék szemét a
 mi athlétánkra. Az volt a halála. Fejébe vette,
 hogy a kis baronesse szerelmes bele és neki
 meg kell azt a leányt menteni.

Izent neki, hogy ha erős, egészséges akar
 lenni, bizza reá az életmódját három hónapig.
 Miért ne? Ki ne akarna egészséges lenni?

Reggel hat órakor már ott rendelkezett
 szegény Ebeczky a kis baronesse házában. Még
 a komorna sem kelt fel, de a kis penészvirág
 már várta.

Tetszett neki ez a sport. Talán nem
 is lett volna olyan gyenge, ha a szülei üveg-
 házban nem tartották volna. Nagy sétát tettek.
 A jó Lajos csak magyarázta a testedzés elő-
 nyeit. Csak úgy nyolcz óra felé érték haza. Roh-
 ant volna is a kis baronesse a kávéhoz, de a
 cséssét az Ebeczky egy kézmozdulatára elvitte
 a csófa. Egy kis zsemle meg egy pohár víz.
 Ez volt az egész.

Majd jött a vivő óra. Rövidke szoknya-
 ban, kipárnázott mellvéttel nem is mutatott
 rosszat a halvány leánya. Idomai is elég ru-

ganyosak voltak, még meg is vágosta a mi
 athlétánkat, a ki kissé másfelé talált tekinteni.

Pihenés után a „dumb bell“ vagy is a
 vasgolyók emelése következett. Ebeczky csak
 úgy hajigált az ötven kiló-okat, de a leánynak
 csak könnyűt adott. Hadd szokják hozzá a
 csuklója. Estére aztán megparancsolta a komor-
 nának, hogy dörgölje meg a kis baronesse testét
 fluid-dal, takargassa be pokrőczba. Ugy is
 aludt a kis penészvirág mint még soha.

Igy ment ez napról-napra. A változatosság
 csak az volt, hogy hol uszás, csolnakázás, lovag-
 lás, lawn-tennis, foot-ball, base-ball, ugrálás
 vagy valami más fajta sport jött a napi rendre.
 Bezzeg élénk volt már a kis baromette.
 Volt már színe. Nem hívták már penész virág-
 nak. Hogy ragyogtak a szemei. Nem volt rest.
 Hogy örült, ha tovább kitudott valamit tartani
 mint a mi hat öles athlétánk.

Erősödött testben lélekben. Egészsége
 nőttön nőtt. De menné jobban nőtt az ereje,
 annál jobban nőtt az Ebeczky szerelem.

Már a második hónapban is tul voltak,
 még mindig nem mert szerelméről szólni. —
 Hadd muljék el az ígért három hónap, majd
 el mondja aztán, hogy miért tanítgatta. Hogy
 jó erős, egészséges feleséget neveljen magának.
 De a kis baronesse szívében egész más érzelm
 dult. Csak jó pajtásának tekintette Ebeczkit.
 Fejecskéjében a gondolatok egészen más helyen
 jártak. El, messze Galicziában, ahol a huszá-
 rok táboroznak. Ott van az ő gyermekkori
 ismerőse gróf Táray, aki neki még kis leány
 korában tetszett, de az akkor még csak kadét
 gróf, lenézte a kis penész virágot.

Csak most jönne!

adatok a mit Isten adott." Kinek szívében nem hangzik vissza e könyörgés és ki engedhetné azt balhiedelem, elfogultság vagy álokoskodások által elnyomni?

És ne csak pillanatnyi segélyben nyilatkozzék meg jótékonyági érületünk. A kik tehetik, a kiket a sors szerencsés helyzetbe hozott, azok emelkedjenek fel az isteni gondolat magasságához: alkossanak és teremtsenek! És az elismerést s hit áldásain kívül élvezni fogják saját öntudatuk megelégedésében és embertársaik osztatlan hálájában.

— Országgyűlés. Az országgyűlésnek mind a két háza tegnap rövid ülésre gyűlt össze. — *A főrendiház ülése*, melyen Szilágyi József koronaőr elnökölt s melyen a kormányt Szilágyi Dezső, Hieronymi Károly és Eötvös Loránt b. képviselték, minden előtt felolvasták a miniszterelnök két rendbeli átiratát, a melyek szerint a király a házasságjogról, a gyermekek vallásáról és az anyakönyvekről szóló javaslatokat szentesítette és továbbá Csáky Albin gr. képviselővé történt megválasztása folytán lemondott főasztalnokmesterei állásáról. Az elnök aztán meghatottan emlékezett még Bánffy Miklós gr. haláláról és indítványára a főrendiház kimondta, hogy a haláset fölött érzett részvétének jegyzőkönyvileg ad kifejezést és a gyászoló családhoz részvétiratot intéz. A napirendet az 1889. XLV. t.-cz. módosításáról és a képviselőházban legutóbb elfogadott helyérdekű vasutakra vonatkozó javaslatokat a főrendek vita nélkül tárgyalta le és fogadta el. Az ülés végén Császka György kalocsai érsek emelkedett hangon beszédben indítványozta, hogy a királyné ő felségét születés napja, a királyt pedig az újév alkalmából a főrendek hódolattal üdvözljék. Egyben boldog újévet kívánt az elnöknek is. A főrendek az indítványt — lelkesült éjenzéssel fogadták el. Az elnök megköszönte az érsek megemlékezését az ő személyéről s a maga részéről is boldog újévet kívánt a főrendeknek. Ezzel az ülés véget ért. *A képviselőház* d. u. 1 órakor hasonlóképp tartott rövid ülést, a melyen harmadszor

El is jött. Telve volt a diszes terem. A veres-kereszt bálján csillogott a sok ékszer a nők fején, csillogott az egyenruha a sok huszár tisztén. Gróf Táray is megérkezett. Szép volt, daltás. Nem magas, de erőteljes. Gyermekkori barátját, a most már kinyitott rózsát meglátni és beleszeretni, pillanat műve volt.

Ott rakták a kopogást a cigányok előtt. Szegény Ebetzky csak nézte. Ez volt az egyetlen sport, amit nem tudott. Nem tudta mit jelent az, mikor a

„Minek is van szerelem a világon“

czimű dal mellett átfonja a férfi a leány derekát, szeme közzé néz, az meg a vállára rakja a kezét s visszatekint. Belenézhetnek az egymás szemébe, egy kis ujj mozdításával megérteti a férfi, hogy mit akar, merre forduljanak és torognak össze-vissza, beszívja a jó magyar nótát, szerelmet sugdosva egymás fülébe.

Szegény Ebetzky! Miért nem tanultál te meg táncolni?

Vége volt a souper-csárdásnak. A kis baronesse a gróf Táray karján vonult hazafelé. Utközben oda szolt a mi atletánkhoz:

— Édes Ebetzky! Ne jöjjön holnap az órákra, aztán ne is jöjjön többet, mert most már a gróf, a völegényem fog oktatni.

— Áldja meg az ég. Csak legalább a három hónapot ki várta volna, — sohajtozott szegény Ebetzky.

Húzatta aztán a szomorubbnál szomorubb nótákat.

Reggel felé ment haza. Kezébe vette a Mannlicher puskáját. Nézegette, édesgette. Bizony nem rántotta ő ki most a szerkezetét. Ott találta az inasa vérben-fagyban.

is megszavazták az urbéri dérmaváltságról szóló javaslatot. Az elnök bejelentette hogy Baich Miklós b. képviselői mandátumáról lemondott. Az új választást el fogják rendelni O. Moraviczán. Aztán felhatalmazták az elnököt, hogy tolmácsolja a királyné előtt névnapja, a király előtt pedig az újév alkalmából a ház hódolatát. Az ülés az elnök éltetésével ért véget.

— A kormány válság. Wekerle, Lukács és Andrássy gróf miniszterek, miután az osztrák miniszterekkel való tárgyalások, a melyek késő estig tartottak, egyelőre befejeztettek, tegnap déután Budapestre utaztak. A Nemzet fel van hatalmazva annak kijelentésére, hogy a Wekerle-kabinet lemondásának formális előterjesztése meg nem történt. (Ezt tegnap mi táviratban közöltük). Korrekt politikai fogalmak szerint, és ilyenek uralkodnak Magyarországon is, lehetetlen, hogy egy kabinetnek tényleg megtörtént lemondása azonnal hivatalosan ne közöltessék. A politikai helyzetnek oly sürgősen szükséges tisztázása mindenesetre a Wekerle-kabinetnek már hosszabb idő óta kilátásba vett lemondásával fog megkezdetni, de ez mindenesetre csak ő felségének Budapestre érkezése után fog bekövetkezni. A tegnap tett intézkedések szerint ő felsége már december 25-én Welsből Bécsbe érkezik. Egy éjjel érkezett táviratunk szerint ő felsége a király december 29-én reggel érkezik Budapestre. Mihelyt Wekerle Budapestre érkezett, délután 3 órakor minisztertanács volt, melyen résztvettek az összes miniszterek. — A mint tudva van, az ő felségével való értekezés részleteit s általában a helyzetet beszélték meg. Tisza Istvánnak a kabinetbe lépését Tisza Kálmán ellenzi.

— Belföldi hírek (A koronaőr meg hiteltetése.) Báró Radványi Bélának az új koronaőrnek ünnepies meghittetése a király és az országgyűlés két Háza elnökeinek jelenlétében január második hetében fog végbemenni. — (A fiumei kereskedelmi kamara) üléseben roppant felháborodást keltett Walluschnig Antal beszéde, melyben az ülésen jelen volt szavazható, köztisztviselőben álló polgárok tanúsága szerint a kereskedelmi miniszterről azt mondta, hogy jellemtelen. Maga Walluschnig tagadja a dolgot.

— Külföldi hírek. (Az új varsói kormányzó.) Suvalov gróf eddigi berlini orosz nagykövet Pétervárra érkezett, hogy a varsói kormányzói állás elfoglalása miatt értekezzen. Varsóból távirják, hogy Gurkó kormányzó lemondásának hírére a várost kivilágitották. — (Az örmény papság sorsa.) Az angol-örmény egyesületet Aleppóból arról értesítették, hogy a marasi érseket onnan elhurcolták és kivégezték. A hadjini püspököt, a zejtuni érseket és Gavora pátort halálra ítélték. (Milán király apanagea.) A szerb irányadó körökben egy idő óta azzal az eszmével foglalkoznak, hogy a jövő skuptina elé egy törvényjavaslatot fognak terjeszteni arról, hogy Milán királynak élethossziglan való apanaget adjanak. A javaslat az apanaget 600.000 frankban állapította meg. — (Nagy nyomor Spanyolországban.) Andaluziából, ahol minden évben nagy nyomor uralkodik, ismét aggasztó hírek érkeznek. — Cadixban az éhező néptömeg megrohanta a péküzleteket, csak hogy kenyérhez jusson. — (Bolgár kormányválság.) A fejedelem Radoszlávot bizta meg az új kormány megalakításával, de Radoszláv lemondott a kabinetalakításra kapott megbízásról. A fejedelem most Sztoilovot bizta meg újra a kabinet újjalakításával.

Az új mezőrendőr törvény ismertetése.

— Közérdekű tudnivalók. —

VI.

Faiskolák.

Ezen fejezetben tárgyalatik, hogy a községek kötelesek faiskolát létesíteni és azok fenntartásáról kötelesek gondoskodni. A községek faiskolákból nyert csemetéket a közutak, utcák, terek befásítására kell főhasználni. Hogy mely utak minő határidők alatt fásíttassanak be, hogy a fák bizonyos utaknál az utestre, vagy azonkívül és egymástól minő távolságra ültetessenek, s milyen fánemek ültetendők az összes utakra — tehát állami utakra is — a törvényhatóság határozza meg.

VII.

Kártékony állatok és növények irtása s hasznos állatok oltalmazása.

Minden birtokos köteles a fák rügyeinek fakadása előtt, legkésőbb azonban márczius hó végeig a belsőségeken, majorokban, szőlőkben, gyümölcsösökben és a kertekben levő fáit, bokrait a kártékony hernyóktól, hernyófészkektől, lepketojásoktól megtisztítani s az összegyűjtött hernyókat, hernyófészkeket, hernyótojásokat elégetni.

Minden birtokos köteles birtoka egész területén a szerbtövist virágzása előtt, az arankát megjelenése után azonnal alkalmas módon irtani. — Lóhere és luczerna magvakát, ha azok nem teljesen arankamentesek, *termesslés* céljából forgalomba hozni tilos.

A földmivelésügyi miniszterium az aranka irtás módját következőleg állapította meg: Kiseb aranka foltok, ha épen kezdődnek s még csak néhány arankaszálból állanak, azonnal, azonban mindenesetre a virágzás előtt az ott levő növényekkel együtt közvetlen a föld színe felett letarlózandók s a feltalaj felásandó vagy felkapálandó. Az ilyen módon kitisztított folt közepére az arankával együtt levágtatott zöld növényzet halmocskba összerakandó, jól megtaposandó és teljes elrohadásig vagy ott hagyandó, vagy pedig a levágás után azonnal zsákba rakva vagy ruhába bekötve eltávolítandó s elpusztítandó.

Ez utóbbi esetben a lekaszált terület szalmával beborítandó és a szalma elégetendő. A kiégett terület ha felkapáltatott, újból bevethető.

Az arankával jelentékenyebb nagyságban elrepett foltokon az aranka az egész növényzettel együtt azonnal, mindenesetre azonban az aranka virágzása előtt lekaszálandó. Biztonság kedvéért egy kaszavágással tovább kell vágni, mint a meddig az aranka indája mutatkozik.

Ezután a levágtatott arankás zöld takarmány körülbelül 15 cm. vastagságon szalmával behintendő és az folt felszínén lévő növényzettel együtt elégetendő, vagy ha az égetés könnyen gyuló dolgok közelsége miatt veszélylyel járna, a levágtatott takarmány nedves hamu réteggel beborítandó. Égetés után a foltok fölászandók vagy jól felkapálandók, s a fölászott vagy felkapált folt szalmával újból behintendő és fölégetendő. — Az égetés és fölászás után néhány napra a foltot újból belehet vetni.

Ha a hatóság a mezőrendőri személyzet jelentéséből vagy más módon tudomására jut annak, hogy va amelyik birtokos az aranka irtását elmulasztotta, — a mulasztót záros határidő alatt — melynek az aranka virágzását fölétlenül meg kell előznie az irtás fogantatására, a mezőrendőri személyzetet pedig az irtás ellen jelentés tételre utasítja.

Ha az illető birtokos az aranka irtását a kitűzött határ idő alatt nem teljesítette, az előjáróság az irtást a mulasztó költségére teljesíti, s ellene a büntető eljárást megindítja (büntetés 100 koronáig terjedhető bírság, esetleg elzárás.)

A törvény világos szavai szerint tehát lóhere magvakát a gazda a kereskedőnek tisztítatlan állapotban is adhat; mert az esetben az eladás nem közvetlenül *termesslés* céljából történik. A tisztítás kötelessége a kereskedőre há-

ramlik, a ki a vetőmagot már *termesztés* czéljából adja el a gazdaközönségnek.

Az utak mentén, valamint az ut testen a szerb fővást, továbbá egyéb gyomot és gazt irtani az *ut fentartó*, a gyümölcsfákat pedig a kártékony hernyóktól megtisztítani, a gyümölcsfa birtokosa köteles — ez aratás vagy kaszálás alkalmával a gaz és gyomfókat meg hagyni tilos. A föltekben lévő már magba ment gyomok aratás vagy kaszálás után azonnal össze gyűjtendők és elégetendők.

A hasznos madarak pusztítása tilos. Azok fészkeinek és tojásainak elszedése, valamint a hasznos madaraknak és tojásainak tor gyalomba hozása hatósági engedély szükséges. Ezen tilalom a lakóházakon lévő madár (fecske, gólya, veréb) fészkekre nem terjed ki.

Rárepült méhrajt a tulajdonos, ha a keresést nyomban eszközli, másnak telkén szükség esetén az előjáróság közbejötté mellett is keresheti és elfoghatja, tartozik azonban a netalán okozott károkat megtéríteni. Ha a méhrajt tulajdonos, raját 2 nap alatt nem kereste s el nem fogta, a raj annak tulajdonává válik, kinek birtokán letelepült, vagy ki azt 2 napon túl elfogta.

A földművelésügyi miniszterium a méhesek föllállítására a szőlőskerteket javasolja.

Ha valamely méhesben ragadós költés rohadás út ki, a rohadós törzsek a baj fölismerése után azonnal megsemitendők. A hatóság a megsemitésről gondoskodni köteles.

(Folyt. köv.)

Farsang.

Tájékoztató.

— Farsang tart január 7-ikétől, azaz vizkereset napjáról február 26-ikáig, azaz hamvazó szerdáiig.

Decz 26. „A debreczeni munkás dalegylet dalestélya” a „Koroná”-ban (Kis Pista zenekara)

Decz 27. A „kereskedő ifjak” dalestélya a Margit” furdő disztermében (Rácz Károly zenekara.)

Deczember 28. „A „Zion” betegsegélyző e gylet tombolával egybekötött táncvígalmá a „Margit” furdőben (Magyarika zenekara)

Jan 5. Izr. köles beteg. ngyelet thea-estélya a Bika a szállóban. (Magyarika zenekara.)

Január 7. A jogászok tánc-estélya a „Bika” szálloda disztermében (Magyarika zenekara)

Január 12. A gazdászbál a „Bika” szálloda disztermében. (Magyarika zenekara.)

Jan. 16. Családias ifjak táncvígalmá a Koronában.

Jan. 19. A függetlenségi kör táncvígalmá a Koronában.

Jan. 26. Ács ifjuság bálja a Margit furdőben.

Február 3. Fodrász segédek bálja a „Margit” furdő disztermében.

Otthon — a bálról.

Tessék elhinni — otthon ülök. Ez magában véve nem volna oly különös esemény, hogy följegyzésre érdemes lenne — de, gondolhatják, — nem igen szoktam otthon ülni. Mos elmékedem a bálról, hogy mi is a bál voltaképpen? Összeseregése a különböző nemű fiataloknak és véneknek oly czé ből, hogy éjnek idején egy vagy két zenekar szűk-égsége mellett táncoljanak.

De hát mi az élvezet? „Az emberi test poruszainak feltűnő módon való működése, a láb-ak atletikai erejének a végsőig való kipróbálása, karcu és vastag színes és szintelen derekak tapintatos átkarolása, 38 celsius foknyi időjárásban dohány, rostélyos-, parfume- és egyéb illatu l-vegőben való kényelm-s vac-orázás a szomszéd oldalának nem mindig kellemes érintésével — obligát kézszorítások, bókók, mosolyok, be és kilépő, víz, lemenadé, haj és gom-bostuk elbillegetése utáni izgalom — egy örült erős zenekarnak éktelen larmájú harmoniája, — végre a lámpák eloltódna — a terem kiürül. s most jön voltaképpen az élvezet, mindön szinte el fuvatik a lámpa — és az ember azt mondja „há! Istennek” s egy kellemteljes sóhajással az emberi test a párák tömkelegében illedelmesen próbál . . . aludni.”

Ezt beszéli a beunem működő agy, ez a theoria szürkesége — de a szívnek más a véleménye — és vajjon mi?

A bálterem közepén ott áll egy emberi testbe burkolt szív — hogy dobog, hogy örül most következik azon tour, melyre annyit vágyott — végre a szív birtokosa (kérem össze nem téveszteni: a tulajdonossal) könnyed léptekkel egy silfid női termet felé lebben — egy meghajlás, egy átkarolás, egy másodpercnyi féllábon való ácsorgás s a pár a zene dallamos ütemeire lejt örült gyorsasággal a sima parketten.

S megszólal a szív „oh mily szép e pár, midön így egymáshoz simulva, égi sférákban gondolva magukat, lejtének boldogan.” „No persze, a férfi sechsríttben, a női báj pedig dreíríttben óhajt lengeni a sférákon keresztül” ezt az agy feleli.

A zene elhallgat — egy kürtölés s a rendezőség egy éles torku birtokosa, kikiáltja: „Elveszett egy zsebkendő.” Táncosok és táncosnők rohannak az elveszett paradicsom, pardon zsebkendő után, de egyszerre mind megfordul, még a tulajdonos is; helyesen vagy helytelenül nem akad gazdája a kendőnek.

Az agy bennem lelkendezve azt mondja „kérem, hisz, lyukas az a zsebkendő” — most értem. Pedig ez így van.

Ott a bálanya körében egy pár notabilitás — a férj is — notabilitás talán azért, mert a nejeinek férje, és mert előbbi bálanya, utóbbi pedig csak egy frakk a sok közül. A környezet égre földre és sok egyéb re esküdözik, hogy ily fényes bál még nem volt a saiponban. — Egy udvaronc azt állítja, hogy a bál oly szép mint annak anyja (értsd bálanya); van köztük egy blésirt is ő azt állítja „sok analmas estét éltem ár, de még így — a bálanya felé fordulva — soha sem mulattam. — Távobbb néhány katonatiszt érdekesen diskurál „ez felér egy kis öszi gyakorlattal, na de nem is fásaszom magam ezekért a bak-Gauslikért” — Hölgy választás — ugyanazon tiszt „Oh nagysád ez a legértékesebb érdemkereszt, a mely mellem díszítheti, tulboldog vagyok” — és lejt — a Krisztustalan. E öttem egy ifju pár halad el.

Szívem diadalmasan dobog, — végre tehát itt lakozik az önzéstelen boldogság, itt fakad a szerelem rózsabimbója — e pár felett egy csillag érködik és ragyog. S a mint egybefűzve lassan haladnak egymás tekintetét kerülve — oh mily szép is az a gondtalan ifjukor, mily megragadó kép a tapasztalatlan ifju és a szende női báj . . . együtt.

Az ifju szól: „Maga csak nem gondolja azt, hogy a mai fiatalság házasodni akar — van is eszünkbe, jobb az ilyen magam forma garcon élet (pedig csak gimnazista vagyok — gondolja magában) és aztán hát tudja én parthiet akarok csinálni, egy pár rossz bükkért nem leszek senki rabszolgája.” A hölgy hallgat.

Szívem így kép látára elfacsarodik — menjünk egy teára, ah igen egy teára, bodor füstű cigaretre, kerüve a bálterem zaját, csak az elmesédő zene-akkordok végfutamait hallva — jere te vén ifju, fogyaszd el teádat, szidd el cigaretted s a felhőbe, mely ugy oszlik mint ábrándkép, megtalálod régi mottódat, „szeretem a hajnalt s imádom a nőt.”

yn.

* A debr. m. kir. gazdasági tanintézet hallgatói ő nagysága leveleki Monár G. uláné Kauzsay Amália urnó védnöksége mellett segélyző egyesületük javára 1895. január hó 12-én az „Arany Bika” disztermében zártkörű *gazdász bált* rendeznek. Belépti-jegy személyenként 3 frt. Páholy-jegy 8 frt. Család-jegy (4 személyre) 10 frt. Páholyba lépőknek személy-jegyvel nem kell ellátva lenniök. — Jegyek csupán a meghívó előmutatása mellett válthatók: Szent-Királyi Tivadar, ifj. Gyürky Sándor és Zádor Lajos urak üzletében; a rendezőségi irodában („Arany Bika” szálloda) és este a pénztárnál. A páholyjegyek, melyeknek egy része már elkelt, Buzás Lajos b. b. elnöknel máttól kezdve válthatók. Felülfizetések közzöttel fogadtatnak s hirdalpilag nyugtáztatnak. Kezdeté 9 órakor. Buzás Lajos, b. b. elnök. Csapó István, b. b. alelnök. Hairrikffy Béla,

b. b. háznagy. Dragota Miklós, b. b. alelnök. Sággy Kálmán, b. b. ellenőr. Szilassy István, b. b. jegyző. Vedródy Gusztáv, b. b. ellenőr. Kiss Albert, b. b. pénztárnok. — Antallóczy Sándor, Básthy Géza, Börzsöny János, Buchalter Andor Györfly László Hajnal Elek Jeszenszky József Kauzsay Tibor, Lipc-ey Ferencz Szegedy István Rakovszky Gyula Wangerheim Gyula br. rendező bizottsági tagok. Acsády József Bory Béla Bolgár Dezső Dollák Gusztáv Francz Gy. zó Fuchs Gyula Gombkötő Dezső Glaise Miklós Ipolyi Arnold Hajnal Dezső Hegedüs Jenő Horváth Taksony Kocsár Árpád Lusztig Sándor Mihályházy László Mezey Géza Ozmandy János Orley Károly Sátor Viktor Szabó Antal Szentpétery János Réthy Aladár Tarnay Albert, Thanhoffer Pál b. bizottsági tagok.

* A debr. izr. betegség lyzó és ápoló ngyelet 1895. évi jannár hó 5-én a „Bika” szálloda disztermében teaestélyt tart. — Beléptijegy 1 frt 50 kr. Gáholyjegy 2 frt. A páholyba lépőknek személyjegyet is kell váltaniök. Kezdeté esti 8 órakor. Jegyek előre válthatók: Schwarcz B., Szentkirályi Tivadar, Baum Miksa és Weisz Sándor urak üz et iben. A beléptijegy árában a vacsora is bennfoglaltatik.

* Az iparoskör tóli táncvígalmá, mely mindég jól szokott sikerülni január 20-án a „Bika” vendéglő disztermében fog megtartatni.

Irodalom — Művészet.

* Jókai nemzeti kiadásának debreczeni előfizetői. Koszorus írónk munkáinak nemzeti diszkiadásának ünnepi példányában az előfizető névsora foglaltatik. Mint értesülünk, a fővárosban és a vidéken mozgalom indult meg, mely azt czé ozza, hogy azok nevei is, k k Jókai munkáinak nemzeti kiadására nem egyszerre, hanem részletekben fizetik le a díjat, közöltessenek. Igéretünkhöz képest alább közöljük a Debreczen és vidékéről való előfizetők névsorának elejét. Előfizettek: Ábrám P. János, u ad. tisztartó Martonfalva, Altman Samu fő birtokos, Babolchay Béla kereskedő, Batás Ödön gyógyszerész, Balogh István földbirtokos Dr. Berger Andor ügyvéd, Berger Jenő műpítész, Bod Ferencz ref. lelkész Komádi, özv. Borsányi Viktorné magánzóné, Bosznay Dezső máv. tisztviselő, Bosznay István kereskedő, dr. Burger Menyhért ügyvéd H-Boszormény, Csanády Ferencz földbirtokos Vértes dr Czeglédy Mihály ügyvéd H-Szoboszló, Drumár János máv. tisztviselő. (Folyt. köv.) — A kik az első részlet fejében 3 frtot lefizetnek, még karácsony előtt birtokába juthatnak László Albert könyvkereskedésében a monumentális vállalat eddig megjelent 20 kötetének.

Színház.

— Szerep változások. Tegnap bérletszünetben került színre a „Drama a tenger fenekén” cz látványos színmű. Miatan *Loesarekné* kedvelt komkanénk azonban ez idő szerint is gyöngékedik *Jeramáh* asszony szerepét Kiss Irén játszotta sok ügyességgel. Ugyancsak szerepváltozással kerül színre a darab ma és holnap is, mert *Bajnóczy* Valéria szerepét közbejött akadályok miatt *Bogyó* Ilonka vette át.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 9—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvénszéknel jegyzőiroda nyilva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasár nap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

Debreczeni Ellenőr.

A közelgő újév alkalmából, melylyel lapunk: a „Debreczeni Ellenőr“, a debreczeni szabadelpvűpárt naponként megjelenő, Debreczenben az egyetlen valóban szabadelvű s ez elvét nyíltan zászlójára felíró közlönye, fennállásának XXII. évfolyamát kezdi meg, kérjük a n. é. közönség szíves pártfogását.

A tiszta liberalismus vezetett tollunkat a politikában. A Debreczen és környéke érdekeinek odaadó képviselése lesz továbbra is egyik legfőbb igyekezetünk; — minden tekintetben kellő irodalmi színvonalon mozgó, alaposan és gyorsan értesülő, két évtizedes tisztességes multjához méltó lapot nyújtunk olvasóinknak, a mivel a közönségnek különben is fokozódó pártfogását igyekezünk továbbra is kiérdemelni.

A „Debreczeni Ellenőr“ előfizetési ára:

Egy évre	10 frt — kr.
Fél évre	5 „ — „
Negyed évre	2 „ 50 „
Egy hónap	1 „ — „

Mutatványszámokat kívánatra bárkinek ez év folyamán ingyen küldünk.

Lapunk gyors megjelenése és kihordására minden erőnkkel törekszünk. Kérjük előfizetőinket, hogy az előfizetési összegeket mielőbb beküldjék s az esetleges hely-változtatásokat valink közölni szíveskedjenek.

A „Debreczeni Ellenőr“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

— **Karácsony a templomokban.** A Megváltó születésének ünnepe közeledik. Az istenitisztelek sorrendje a különböző felekezetek templomaiban következőleg van megállapítva:

Az ev. ref. templomokban a prédikálni fognak: 25-én karácsony első napjának délelőttjén, 9 órakor a nagytemplomban Könyves Tóth Kálmán, a kis templomban Kiss Albert, a Kossuth-utcai templomban Dicsőfi József lelkészek, az ispotály templomban Ferenczy Imre s. lelkész. — Mind a négy templomban az istenisztelet végén urvacseraosztás lesz. — 25-én és 26-án délután legátusok prédikálnak az ev. ref. templomokban, következő sorrendben: 1-ső nap d. u. nagytemplom: Diószegi Mihály esk. fel, kis templom: Dombi László szenior; Kossuth-utcai templom: Füsy József 4. th; ispotálytemplom: Lencz Géza, esküdt felügyelő. 26-án délelőtt nagytemplom Dombi László, kis templom Lencz Géza Kossuth-ut. t.: Diószegi Mihály, ispotályt.: Füsy József, d. u. nagy. Lencz Géza; kis. Füsy József, Kossuth-ut. t.: Dombi László, ispotályt.: Diószegi Mihály. A róm. kath. templomban: 25-én éjjel 12 órakor ünnepélyes szent misét tart dr. Wolafka Nándor v. püspök plebános teljes segédletével, mely alkalommal a templom feldíszítve és fényesen kivilágítva lesz. Reggel hat órakor ünnepélyes mise, melyet szintén a püspök tart segédlettel. — 9 órakor ünnepélyes énekes nagy mise, melyet ismét Wolafka püspök tart teljes segédletével; a misét szent beszéd követi, melyet szintén a püspök tart. A szónoklat után csöndes misét tart Molnár Kálmán s. lelkész. Délután 3 órakor ünnepélyes délelőti isteniszteletet, melyet teljes segédletével dr. Wolafka püspök tart. 26-án reggel 7 órakor csöndes szent misét mond Molnár Kálmán s. lelkész, 9 órakor ünnepélyes zenés nagy mise, melyet Wolafka v. püspök tart: 1/2 12 órakor csöndes szent misét mond Kovács Márk s. lelkész. Dé után 3 órakor litánia, tartja Kovács Márk s. lelkész. 27-én reggel 7 órakor csöndes misét tart Kovács Márk s. lelkész, 9 órakor énekes szent mise lesz, melyen dr. Wolafka püspök fog czelebrálni. Ezzel a karácsonyi ünnepek a róm. kath. templomban befejezettek.

Az ág. ev. templomban: hétfőn d. u. 3 1/2 órakor kaeácsonyfa-ünnepély, a beszédet Materny Lajos lelkész tartja. Kedden karácsony első napján d. e. 10 órakor Materny Lajos lelkész tart isteniszteletet. Istentisztelet után urvacseraosztás s a lelkész évi offertoriuma. Délután 3 órakor Móhr Béla segéd-lelkész tart. egyh. beszédet. Karácsony második nap-

ján Móhr Béla segéd-lelkész tart isteniszteletet urvacseraosztással.

— **Beszéltetés.** Ma délelőtt 11 órakor történt meg Revisnyei Reviczky Izabella holttestének beszéltetése a sz.anna-utcai halottas házban. A beszéltetési szertartást dr. Wolafka Nándor v. püspök végezte fényes segédlettel. A ravatalozást nagy pompával a jónévű Kernáts-féle „Kegyelet“ temetkezési intézet rendezte. Az elhalt, köztiszteletben álló urhölgy holtteste magas ravatalon, délszaki nővények között e helyezett fényes kiállítású érczkoporsóban nyugszik; az összes termék falai a mennyezetig gyász posztóval vannak bevonva. Már eddig is számos koszorút helyeztek a ravatalra, mely előtt ott nyugszanak a következő feliratu koszorúk: „Reviczky Izabellának — utolsó istenhózzádul — Saroltád“ (kék szalag). „Szeretet jeléül — Juszt.“; „Utolsó üdvözetül — Vilmától“; „Öszinte barátság jeléül Reviczky Izának — Kornisné. A teuetés, mint jeleztük, holnap délután 3 órakor fog végbemenni.

— **Az első magyar asztaltársaság,** melynek egyedüli célja a társadalmi élet fejlesztésén kívül az, hogy így Karácsony előtt olyan szegényeket részesítsen segélyben, kik sem a város, sem mások által nem segíeyeztetnek, tegnap délután 67 frt fizetett ki az egyet pénztárából segélykép 14 olyan szegény család részére, kik nagyon is rá szorulnak emberbarátaik segítségére.

— **A soproni határozat.** Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye tegnapi közgyűlésén tárgyalta Sopronmegye átiratát, azt további megjegyzés nélkül egyszerűen tudomásul vette.

— **Egyház-gazdasági ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház tanács-termében december hó 24-ik napján d. u. 3 órakor gazdasági ülés tartatik, melyen folyó ügyeket intéznek el.

— **Csendélet.** Ritka éjszaka volt az elmúlt éjjel a rendőrségi krónikában. Egész éjjel nem akadt semmi fontosabb dolga az éjjeli szolgálattevőknek, miután még csak csendháborítás sem történt s így a kerületi kapitányságokhoz egyetlen jelentés sem érkezett.

— **Karácsonyfa ünnepély.** Az „Evang. Filileregylet“ dec. 24-én. hétfőn d. u. 3 1/2 órakor az ágost. hitv. ev. templomban az evang. elemi iskola növendékeinek karácsonyfa-ünnepélyt rendez.

— **Sétahangverseny.** A Margitfürdő disztermében holnap délután Rác Károly zenekara változatos műsorral, hangversenyt tart.

— **A leghosszabb éjszaka.** Hivatalosan csak tegnap vette kezdetét a tél. Pedig nálunk már hetek óta csikorgatja az idő a fogát. Tegnap volt egyszerűs mind a legrövidebb nap s a leghosszabb éjszaka. Békés polgárok tehát jól kialudhatják, szép hölgyeink jól kitánczolhatják, a lumpfráerek meg jól kidorbézolhatják magukat. Mától kezdve pár percczel napról napra rövidül az éjszaka s nagyobbodik a nap.

— **Az öngyilkos ma om igazgató.** A n. váradi „László“ malom igazg. tőjának Szilágyi Mórnak tragikus halála lázas izgatottságban tartja egész Nagyváradot, melynek pézupiaczát erősen megrendítette egyik legnagyobb iparvállalatának katasztrófája. A malom igazgató öngyi kosságának közvetlen oka az volt, hogy az igazgatóság hü mérlegel akart az összehívott rendkívüli közgyűlés elé terjeszteni, ezért Szilágyi Mór vezérigazgatót és Konda Sámuel főkönyvelőt (királydíjjal is kitüntetett országos hírv. lővész) főszoitották a könyvek átvizsgálására és több kétes tétel megvilágítására. Másnap reggel aztán Szilágyi bevallotta Reismann Mór, a biharmegyei bank igazgatójának, hogy a malomnak 130,000 forint értékű olyan váltóját hozta forgalomba, amelyek elkönnyvelve nincsenek. Ezt azért tette, — mint mondja — hogy ezzel a malom veszteségeit palástolja. — Az igazgatóság erre elhatározta, hogy a dolgot följelenti. Szilágyi kitántorgott Reismanntól, kocsiba ült, Kalenda kereskedésében revolvert vásárolt s a nagypiacz-tér sarkán föbe lötte magát. A vizsgálat pedig kiderítette, hogy nem is 135 ezer, hanem 240 ezer frt áru elkönnyvelten vitott hozott Szilágyi forgalomba. — Konda főkönyvelő és Schatz Henrik másod-

könyvelő bevallották, hogy ők is tudtak a bűnös manipulációkról. De mert félték a botránytól, hallgattak. Mindkettőjüket letartóztatták. Ők is, mint Szilágyi családosa. Hevesi Ödön Első Hazai Takarékpénztár igazgatóját, továbbá egy budapesti és egy bécsi leszámító bankház egy-egy képviselőjét oda várják. Ezen intézetek a „László“ malom bukása által érdekelve vannak s azt megmenteni igyekeznek. A gőzmalom ügyeinek rendezése nem tekintetik lehetetlennek.

— **Szegény gyermekek felruházása.** A zóna asztaltársaság az általa felruházott gyermekeket f. hó 23-án (vasárnap) d. u. 6 órakor vendégeli meg. A gyermekek bemutatását esztély követi melyre az asztaltársaságnak — hölgytagjait is az idő rövidsége okából ez uton hívja meg az elnökség.

— **Főnyeremény.** A jótékonycélú államsorajáték bécsi húzásán, a hatvanezer forintos főnyeremény a 250.633. számú sorsjegyre esett. A 175.048 számú és a 289.938. számú sorsjegyek tíz-tíz ezer forintot nyertek.

— **Gyermekpusztulás.** Hajdu-Dorogon — mint levelezőnk jelenti — ismét fellépett a difteritisz. A megtartott vizsgálat több difteritikus állapotot konstatait az elemi iskola tanuló közt. Együttal felfedeztek két egyiptomi szembetegét is. Mindkét veszedelmes járvány tovaterjedése ellen megtétettek a szigorú intézkedések.

— **Hazai gyárparunk örvendetes fejlődéséről** és szaporodó sikereiről értesíthetjük t. olvasóinkat. Azon törekvés, hogy a közéletben szükséges különféle kézi gépeink és eszközeink hazánkban gyártassanak, és így az azok előállítására kívántató munkadíj magyar munkásoknak jusson, s a tőke itt maradjon, ismét egy nagy vállalatnak nemcsak keletkezése, de immár annak fényes eredményei által is sikerült. Az „Első magyar varrógépgyár részvénytársaság“ Budapesten, alig fél évi működése alatt, a legjobb szerkezetű és legkitűnőbb munkaképességű varrógépeivel mindazok osztatlan elismerését nyerte el, kik e gyár „Adria“ elnevezésű varrógépeit megismerték. De a legnagyobb kitüntetés az „Adria“ varrógépre az, hogy az 1894. debreczeni országos tanszerkiállításán az I. oszt. állami érmet, az 1894. villamos munkagép kiállításán elismerő oklevelet, az 1894. lebergi országos kiállításán arany érmet nyert. Ezek a bizonyára teljesen részrehajlatlan elismerések legfényesebb bizonyítványai e hazai gyártmányaink kitűnőségének. — Notiz az „Első magyar varrógépgyár részvénytársaság“ hirdetés első beiktatásához.

* **Vállfűzők.** A nők e szükségesnek tetsző toilett részlete ma már annyira el van terjedve, hogy ma-holnap a férfiak is viselni fogják, hogy karcsuaknak látszassanak. A vállfűző készítés nálunk még parlagon hevert iparág volt, míg nem Rosenzweig Róza a piacra az első mieder-készítő telepet meg nem nyitotta. E telepen most már, a higieniai kívánalmaknak minden tekintetben megfelelő vállfűzőket gyártanak, melyek úgy olcsóságuk, mint szépségük kiállításukkal a legnagyobb verseny is kiállják.

x **Hideg lábak ellen** ismételve dicsérni hallottuk a Pain-Expeller elnevezés alatt általános ismert Tinct. Caps. comp. való bedörzsöléseket; már az első bedörzsölés után kellemes melegség áll be. Meghűlések ellen, melyeket nevezetesen bly időben mikor járványok pusztítanak, nem szabad elbanyagolni, ezek ellen biztos és gyors hatásuaknak bizonyultak a Pain-Expellerrel való bedörzsölések. Épen így a fájdalomcsillapító hatásuag csuznál és köszvénynél. A Pain-Expeller, melyről itten szólnak a „Horgony“ védjeggyel el van látva a miért is ezen bedörzsölés bevérsárlása alkalomápl, a „Horgony“ védjegyre ügyelendő es másféle üveg visszautasítandó. Ára igen olcsó 40 kr. vagy 1 f. 20 üvegenként.

x **Az eredeti Singer varrógép**en készült műalm. zések kiállítását, melyet Neidlinger G. a hirneves varrógép cég tulajdonosa, a budapesti technológiai muzeum két tágas termében rendezett, már megnyit. E kimagasló Expositióra már felhivtuk olvasóink figyelmét, most azonban szemtanuk véleményét tolmácsoljuk. A gyűjtemény 205 tárgyat számlál, melyek mind Amerikában készültek, de oly szépen és sajtészerűen, szabad kézzel

csak éveken keresztül kifejtett fáradtsággal és türelemmel lehetett volna azokat előállítani. Mindezen elragadó színes selyemhímzések, selyem- és battisokra számos selyemmel művésziileg hímzett faliképek, a tarka selyemhímzésű virágokkal díszített monogrammok pipere asztalterítőknél, battist zsebkendőknél stb. létezésüket ugyanazon gépeknek köszönjük, mely részeinek minden átalakítása nélkül ismét fehérenemű varráshoz a bármely háznál előforduló munkához használható. Az érdekes és gazdag gyűjtemény mesteri kivitelű virág és arabok díszítőanyagokat mutat minden elképzelhető színben párnákon, szalag-öveken, munk kosarakon és még száztíz más tárgyakon, bátran állítható, hogy ez elmés és sajtászerű felhasználása a hű laktárnak, az eredeti Singer varrógépek, a fehér és tarka hímzés iparágát egész új utra terelte és már csak azért is ajánlható hölgyeinknek a nagyszerű műgyűjtemény meglátogatása.

Városi és megyei ügyek.

* A szőlőtelepítők kérése. Annak a nagyszabású, közgazdaságilag igen fontos vállalkozásnak alapítói, mely nagy homoki szőlőtelepet létesít városunkon, kérvényt adtak be a városi közgyűléshez az iránt, hogy a városi közgyűléshez az iránt, hogy a város is lépjen be 20 db. üzletrészeszel a szövetségbe. A kérvény így hangzik:

Tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyűlés. A midőn közgazdasági bajaink miatt nemcsak az országgyűlés képviselő házában, hanem az egész országos sajtóban napi rendben van az ugynevezett agrár kérdés és mezőgazdaságunk válságos helyzete komoly aggodalmakra ad okot, nagyon időszerűnek tartottuk az általunk már régebben tervezett debreczeni homoki szőlőtelepítés megkezdését. Bortermelésünknek a phloxera általi tejes elpusztítása nagy mértékben hozzájárult közgazdasági bajaink növeléséhez, ha tehát közgazdaságunknak ezt a fontos ágát sikerül regenerálni és tovább fejleszteni, hathatósan közreműködünk közgazdasági állapotaink javításán. Ezen országos érdeken kívül különösen szeretett városunknak Debreczennek érdekében áll az, hogy természetesen és egyéb gazdasági célokra alig értékesíthető homok területeink szőlővel betelepítve értékesíthetők és jövedelmezővé tétessenek, hogy ez által városunk és lakossága folytonosan növekedő mértékben új jövedelmi forráshoz jusson és egyidejűleg az a szegény, kenyerétől megfosztott helyaljai és érmelléki lakosság itt munkát és kenyeret találjon. Ezek a szempontok vezértek bennünket abbéli elhatározásunkban, hogy Debreczen városához közel, a vasúti indóházától mintegy két kilométernyi távolságra eső homok területen a szőlőtelepítést megkezdjük és e végből szövetséget alakítunk. Habár kizárólag csak magasabb közgazdasági érdekek vezértek bennünket mégis felemlítendőnek tartjuk azt a körülményt, hogy a szőlőtelepítés nagyon beható és alapos a számláink szerint igen-igen jövedelmezőnek ígérkező vállalat is, amely nemcsak hogy a befektetett tőke tisztességes jövedelmezőségét biztosítja, hanem 20-25% százalékos tiszta jövedelmet helyez kilátásba. Ezen indokok előterjesztése mellett aláírási ívünk egy példányát / alatt mellékelve, tisztelettel felkérjük a tekintetes bizottsági közgyűlést: Méltóztassék Debreczen sz. kir. városnak a „debreczeni szőlő és bortermelő szövetséget“ létrejövételének előmozdításul az általa elérni célzott nagyszabású közgazdasági érdekek támogatásul a szövetséget tagjai sorába lépni: e végből 20 db. egyenként 500 frtos együtt 10000 frt értékű üzlet részt jegyezni s ezeknek 1895 január 15-én kezdődő évnegyedenkénti 10% vagyis 1000 frtjával harmadtól év alatt való befizetését elrendelni. Debreczen 1894. decz. 20. Teljes tisztelettel az alapítók nevében Dr. Balkányi Miklós, Szabó Lajos, Kövy Lajos.

* Bizottsági tagok választása. A törvényhatósági bizottsági tagok választása tegnap du. 4 órakor ért véget. Akkor lezárták a szavazást s összeszámlálták a szavazó lapokat. Már tegnap jelentettük, hogy a választás iránt mind a három kerületben lanya érdeklődés nyilvánult. Aránylag igen kevesen gyakorolták pol-

gári jogukat. körülbelül csak tizedrésze a választóknak. A választás eredménye következő: Péterfián beadott 94 szavazat, melyből Török Bálint (gazdálkodó) kapott 83 szavazatot, így megválasztottnak ő jelentetett ki. — 1-2 szavazatot kaptak: Dávidházy Imre, Géresi Kálmán, Csiky Lajos és Bakóczi István. — Kossuth-utcán 136 szavazatból Kulcsár Gábor iparosra esett 115 szavazat, e szerint ő választott meg: Csóka József kapott 14 szavazatot, szavazatot kaptak még Pongó Lajos, dr. Bakonyi Samu, Csóka Sámuel, Torday Gábor, Csapó József és Nagy Ferencz. — A Varga-utcai kerületben két bizottsági tagot választottak. Összesen 126 szavazó lap adatott be. Szentesi János mészáros 112, Nagy Ferencz takarékpénztári igazgató 111 szavazattal megválasztották. A többi szavazat 19 egyén között forgácsolódott szét. Wolaffka Nándor v. püspök 7, Torday Gábor 3, Szikszay Gyula 2 szavazatot kapott.

* Közüti személyzet Simonffy Imre kir. tan. polgármester a városnál eddig ideiglenesen alkalmazott utkaparókat állásukban véglegesítette s azokkal ma tette le a hivatali esküt, névszerint Szajkó Lászlóval, Jeney Ferenczcel, továbbá Ladányi István, Kis István, Nagy István és Szarka Ferencz utkaparókkal, a kik mindannyian a külsőségen tesznek szolgálatot.

Táviratok.

A király és a kormányválság.

Bécs, deczember 22. (A Debr. Ell. saját tudósítójától. Ér. 2. ó. 15 p.) Közvetlen értesülés alapján közölhetem, hogy Wekerlének ő Felsője a király által történt kiballgattatása után a magyar politikában rendszer-változás nem áll be. Az új kormány tehát tisztán a szabadelvű pártból lesz megalakítva.

Az is bizonyos, hogy az új kabinet megalakítása a karácsonyi ünnepek után mihamarabb létrejö.

A király karácsony másod-napján utazik Budapestre. Az udvari személyzet budapesti része éppen ez okból nem kapott szabadságot az ünnepekre.

Miniszterelnöknek első sorban gróf Khuen-Héderváry és csak másodsorban jön báró Bánffy Dezső kombinációba.

Gróf Zichy Nándor hosszabb ideig értekezett Galimberti pápai nunciussal, kitől leverten, reményvesztve távozott.

A helyzet.

Budapest, deczember 22. (A Debr. Ell. er. táv. Ér. d. u. 2 ó. 50 p.) Wekerle ajánlatára ő felsője a király Budapestre érkezése után a következők véleményét fogja meghallgatni a helyzetről:

A főrendek közül: Szlávay Józsefet, gróf Károlyi Tibort, báró Orczy Bélát, gróf Festetics Tassilót, gróf Desseffy Aurélt, Zichy Nándor grófot és Kemény Kálmán bárót.

A képviselőház tagjai közül: báró Bánffy Dezső elnököt, Perczel Dezső és gróf Andrássy Tivadar alelnököket; a szabadelpárt tagjai közül: Tisza Kálmánt, Széll Kálmánt, br. Podmaniczky Frigyes, Darányi Ignácot és Falk Miksát; a nemzeti pártból gróf Apponyi Albertet és Horánszky Nándort; a pártokivüliek közül gróf Szapáry Gyulát. Wekerle Sándor, miután a fent nevezettek részére a királyi meghívókat szétküldte, dánosibirtokára utazott.

Közgazdaság.

A homoki szőlők jövője.

(Folyt. és vége.)

Holott ez összegekben a nem immunis területek is bent foglaltatnak, melyeknek amerikai oltott vesszőkkel való betelepítése még mindég a kísérletezés stádiumában van és így egy jó részük már is chlorosisban szenved a rosszul választott alany- vagy egyéb telepítési hiba miatt, az ilyenektől tevényt aztán hiába vár a birtokosa. Nincs kizárva ugyan annak a lehetősége sem, hogy az újja telepítések az előző évekhez mérten rohamosabban fognak szaporodni, azonban a mostani magas borárak csökkenésével a fogyasztás is lépést tartva emelkedik annyival inkább, mert az ujabban igen nagy lendületet nyert cognac-gyártás is nagy mennyiségű bort consumál.

Látni való tehát, hogy egyelőre a saját tulproduction miatt legkevésbé sem indokolt az aggodalom, hanem inkább más oldalról fenyegeti látszólagos veszély a homoki szőlő telepek jövőjét t. i. az olasz, — s most ujabban a francia vám tárgyalások befejeztével talán a francia borok invasiója miatt.

Hogy ezt a veszedeimet is illő értékére redukálhassuk, beszéljenek a minden ékesszólásnál meggyőzőbb erővel bíró számok:

az osztrák magyar monarchia borforgalma

Év	Behozatal mm.	Kivitel mm.	Több, kevesebb
1890	30,491	629,418	+598,927
1891	30,961	332,409	+301,448
1892	514,733	189,297	-325,436
1893	1,207,009	188,371	-1,018,638

A magyar birodalom borforgalma.

Év	Behozatal mm.	Kivitel mm.	Több, kevesebb
1890	228,407	1,326,348	+1,098,941
1891	395,787	1,031,204	+635,417
1892	722,385	712,749	-- 9,636
1893	1,220,090	711,278	-- 508,812

A behozatal eme rohamos emelkedését tagadhatatlannul az olasz országgal 1892-ik évben kötött 10 évre szóló kereskedelmi szerződés folytán beözönlő olcsó olasz bor okozta, és pedig ennek legnagyobb része Magyarországba jött be, sőt Magyarország behozatala a statisztikai adatok szerint, nagyobb mint Ausztria Magyar (ország) monarchiáé, a mely jelenség abban teli magyarázatát, hogy szükségletünk egy részét Ausztria mübor-gyárai fedesték.

De mind ennek daczára 4 millió Hl. fogyasztással szemben tehát csak 1 és 1/2 millió bortermelést és behozatalt többletet tudunk kimutatni, miután nem hiheto, hogy a megievíő ó-bor készletek az utóbbi három éven át a felmerült deficitet, a mi 7-8 millió Hl-nek felel meg, — fedezni tudták volna: ez összeg legnagyobb része a mübor gyártás terhére rovandó. A mübor gyártás volt tehát a legnagyobb ellen-sége a szőlők reconstructiójának, és ha az ujabban ellene hozott törvények teljes szigorral és lelkiismeretességgel végre hajtának, az üdvös hatás már legközelebb érezhető lesz.

Ez adatok mutatják hogy az olasz bor behozatal, fogyasztásunkhoz képest koránt sem olyan nagy mint birlik; de na a szerződési idő 10 éves tartama a att nagyobb mérvet öltene isállandó concurentiát a mi homoki borainknem csinálhat; mert nem teiel meg a magyarországi izlésnek, hogy culinari nyelven szóljak olyan polenta és makarónihoz való ital a mely a mi zsiros-paprikás konyha produktumaink után nem izlik; s hogy ezt is példával igazoljam, ez idén az olaszbor minőség szerint vámmal együtt Magyarországon ab Fiume vagy ab Triest 6-8 forintért velt kapható, s ennek daczára Debreczen közelében egy nagyobb homok szőlő telep összes termését Bpesti kereskedő multkorában egyre másra hestolitereeként 22 frt-jával vette meg. Ez már világos jele annak, hogy a mint szőlőtelepítésünk oda fog fejlődni hogy szükségletünket saját termésünkkel fedezni tudjuk a az olasz borok leszorélnak a magyar piacról

Színházi műsor.

Vasárnap december 23. Dráma a tenger fenekén, látványosság 6 felvonásban. (Páros bérlet; rendező: Péchy.)

Hétfőn. december 24. A karácsony előestélyén szünet.

Kedden, december 25. A napraforgó népszimű 3 felvonásban, írta Deréki Antal (itt először); páratlan bérlet. (Rendező: Bács.)

Szerdán, december 26. A napraforgó, népszimű (másodszer); páros bérlet. (Rendező: Bács K.)

Csütörtökön, december 27. A bánya mester, operette 3 felvonásban, írta Zeller. (páratlan bérlet.) Rendező: Tiszai.

Pénteken, december 28. Dráma a tenger fenekén, nép és gyermekelőadás-sal, bérletszünetben. leszállított helyárrakkal.

Szombaton: december 29-én. Szókimondó asszonyosság, szimű 4 felv. írta Sardon. (Páros bérlet.) Rendező: Péchy.

Vasárnap, december 30-án itt először: Charlie néne, angol bohózat 3 felv. írta Brandon; (páratlan bérlet. Rendező: Péchy.)

Kiadó és laptulajdonos:

„Oskonal” nyomda és kiadó r.-t.

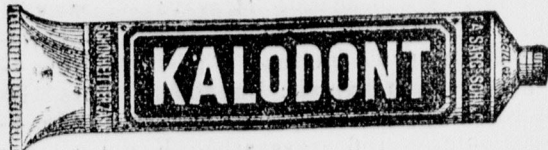
Felölős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Odol fogpor

a legjobb és legújabb szer a fogak tisztítására és a doboz azoknak fenntartására. Mindenütt ára 40 kr. kapható.

SARG-féle egészségügyi hatóság által megvizsgált, (Bécsben, 1887. júl. 3. kelt bizonylat)

sok **MILLIÓ** szor

kipróbált s jónak talált, fogorvosok által ajánlott, egyszersmind legolcsóbb

fogtisztító- és ápoló-szer.

Mindenhol kapható.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a

Richter-féle Tinct. capsici comp.-t (Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — kö-szenheti ezen igazán biztos hatású háziszser nagy elterjesztését és általános kedveltségét. Ki a Tinct. capsici comp.-t (Horgony-Pain-Expellert) kész-vényével, czeznál (tagszaggatásnál), keresztosni-fajásnál, tej- és fogfájá-nál, csipfájdalomnál, fáj-dalomesillapító bedörzsölésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghűlések-nél is, mint levezető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult háziszsernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként — Kapható a gyógy-szertárakban; Budapest: **Török József** gyógyszerésznél.

Csak a „Horgony” védjeggyel ellátott üvegek elfogadandók.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

AJÁNDÉKUL

legfinomabb szines és fehér francia batiszt zsebkendők, ajouros kávé és étkező terítékek, disz selyem-szoknyák, valódi axminster és Smyrna szőnyegek.

Kardos László-nál

Kossuth-utca.

Mindenféle

GYERMEK-

JATEKOK

legújanyosabb

árban

kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műipar áru üzletében.

Boros Testvérek-nél

DEBRECZEN Kossuth-utca 3.

➔ **Női ruhakelmék** ➔

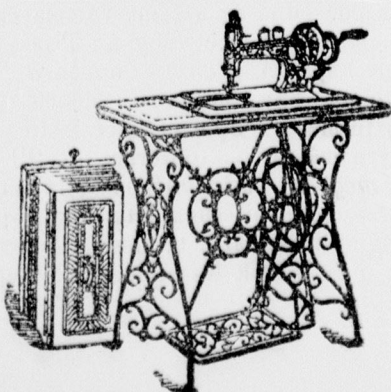
➔ **mosóveledek** ➔

kezdett és kész női kézi munkák féláron alul.

Első magyar **Varrógépgyár-részvénytársaság** Budapesten.

Tisztviselő-telep, S apáry és Villám-utca között.

Évi gyártási képesség 25.000 darab varrógép.

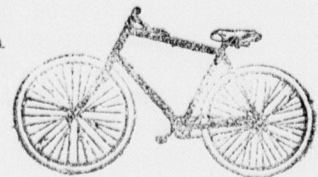

ADRIA VARRÓGÉPEK

A HAZAI IPAR DIADUMA
Magyarország egyetlen varrógép- és kerékpár-gyára

ADRIA KERÉKPÁROK

Évi gyártási képesség 5000 darab kerékpár.

saját butorgyártással és vasöntődével.

1894. évi elsőrangú kiállítások

Elismerő okmány: Vilamos munkagép kiállításról Budapesten.

Iso osztályú állami érem: Országos tanszerkiállításról Debrecz-nben.

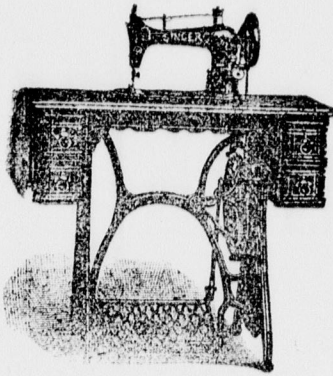
Arany érem: Lengyel nemzeti kiállításról Lembergben.

➔ Kapható minden elsőrangú varrógép- és kerékpár-kereskedésben. ➔

➔ Árjegyzék kívánságra bérmentve ingyen ➔

➔ Oly helyekről, a hol még nem találhatók, megrendelések közvetlenül a gyárhoz intézendők. ➔

Az eredeti Singer varrógépek

a világ legtökéletesebb, legmunkaképesebb és legkedveltebb varrógépeinek vannak elismerve. A Singer társulat az egyedüli gyár, mely a varrás minden neméhez szállít gépeket. Több mint 12 millió van házi szükségésre és különféle ipari célokra használatban. A legcélszerűbb

KARÁCSONYI AJÁNDÉK.

Mint az eddigi összes világkiállításokon, az Eredeti Singer varrógépek nyerték el a legmagasabb díjakat, úgy újabb tökéletesítésükért és felülmúlhatatlan munkaképességükért

Chicagoan is 54 első díjat,

tehát az összes kiállítók közt a legmagasabb kitüntetést kapták.

Neidlinger G. Piacz-utca 2138.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönséget tisztelettel értesíteni, hogy lakásomat Budapestről Debreczenbe tettem át és itt

Széchenyi-utca 1813. szám
(Mencze ház)

női ruha varró termek
nyitottam, hol a legdivatosabb és elegánsabb női és gyermek ruhák készítését elvállalom és a szabászatból oktatást adok.

Gyász-ruhákat

24 óra alatt készítek.

A n. é. hölgyközönség b. pártfogását kérve, kiváló tisztelettel vagyok

KATZ LUJZA,

Tölsner Adolf

Billiárd-gyára.

Bécs, V. Ramperstorffergasse No. 39.

ajánlja os. és k. kizárólag szabad.

fordíthatatlan billiárdjait

két márványlappal

Elvállal egész kávéházi berendezéseket mindenféle módozatban, részletfizetésre is.

Atjátszott billiárdok bábra vagy carambolra új szerkezettel 150 frttól feljebb. — Árjegyzékek kívánatra ingyen.

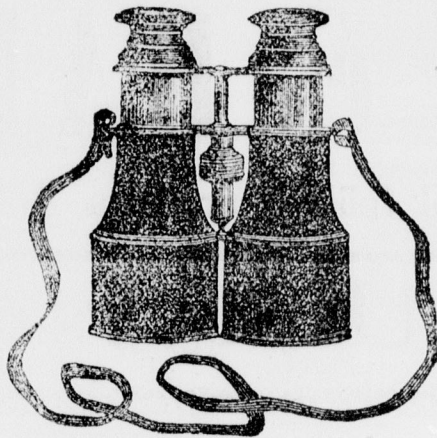
Árverési hirdetmény.

A „Takarék és hitelintézet“ zálogházában f. 1894. év július havában elzálogosított, illetve október végéig lejárt 17891—20,785; továbbá a három hónál rövidebb idő alatt lejárt 23,127 és 23,184 számú zálogtárgyak közül azok, a melyek ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabbítottak, 1895. év január 10-én d. u. 2 órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Az árverés napján a zálogtárgyak meg hosszabbítása, vagy kiváltása délelőtt 12 óráig eszközölhető.

Az igazgatóság.

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

SZINHÁZI LÁTCSÖVEK

bőr, elefántcsont, gyöngyház foglalatban.

Katonai, vadász és táborig LÁTCSÖVEK.

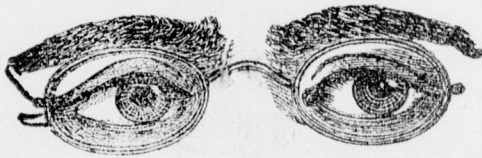
Mezei és uti TÁVCSÖVEK,
legfinomabb szintelenített üvegekkel.

Nagyító üvegek, göröcsövek.

Diszes kiállítású

aneroid légsúlymérők,

terem, ablak, fürdő és orvosi max. hőmérők.

SZEMÜVEGEK,
ORRCSIPTETŐK

legfinomabb üvegekkel

ajánlja tisztelettel

Fischer Jakob

látészerező Debreczenben, Főtér.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Ocsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dicsőretet talált, és mindnyájak által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánlatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező bírálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: **Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény** kérendő és minden egyes szekrény Horgony gyárjegy nélkül, **mint nem valódi**, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron a finomabb játékszerüzletekben készletben vannak.

Ují! A Richter-féle Turelmi játékok: **Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondüző, Pythagoras stb.** Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmaznak. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyal“ ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr.-magy. csász. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár.
Wien, I. Nibelungengasse 4, Rudolstadt, Nürnberg, Oltén, Rotterdam, London E.C., New-York.

Leszállított árak!

Üzletünk nagyobb helyiségbe való áthelyezés folytán

feltűnően leszállított árak

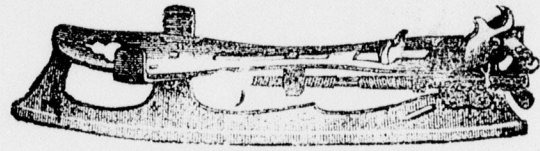
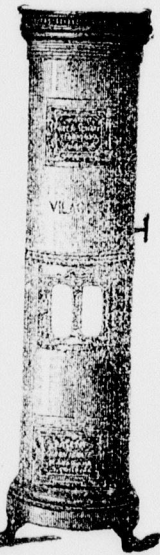
mellett árusítjuk a raktárunkon levő nagymennyiségű

női felöltőket kabátokat rádokat
bundákat, gyermek köpenyeket, kabátokat és costumöket,
továbbá karmantyukat (muff)-, boóákat, sapkákat stb.

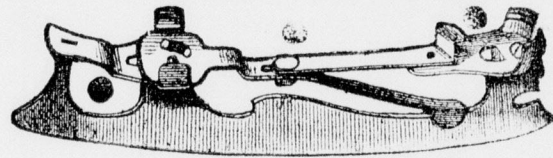
HEIMAN és HALMÁGYI

női- és gyermek-feöltők áruháza Debreczen, főtér.

Az üzlethelyiség kiadó

Merkur

Halifax.

Karácsonyi és alkalmi ajándékok.

Ajánlom czélszerűségi és hasznosságai szempontból következő idény czikk eket

Szén és fakosarakat, kályha előket,

MELEGVÉDŐ ERNYŐKET és TŰZSZERKEKET.

Meidlingi és fafűtésű vaskályhák.

Eredeti Budweiszi porcellán kályhák.

Fényezett, zománcozott és **tömör** borításu

konyha felszerelési czikkek,

— **legdusabb raktár** —

és **legjutányosabb árak.**

Árnap circa 1000 képpel ingyen és bérmentve.

TÓTH GYULA

vaskereskedő, Debreczen, városházában.

